

Nieuwsbrief Blokfluitensemble Arabesk maart 2025

Beste vrienden van Arabesk,

In deze Nieuwsbrief alle informatie over de concerten die wij in april samen met de collega-musici van Blokfluitensemble Praetorius zullen geven plus het in de vorige nieuwsbrief beloofde artikel 'Bouwen en blazen'.

Vragen over de Nieuwsbrief en Arabesk kun je stellen op info@ensemblearabesk.nl

Random Bach

Op zondag 13 april om 15.00 uur geeft Arabesk samen met het Blokfluitensemble Praetorius uit Leiden een concert met de titel 'Random Bach'. Het concert maakt deel uit van de Bachweken Lochem en wij zijn zeer verheugd dat we dit jaar in de **Gudulakerk** kunnen spelen. Uiteraard spelen wij muziek van Johann Sebastian Bach (1685 - 1750) en wel de eerste Orkestsuite, BWV 1066. Bach heeft slechts vier suites voor orkest geschreven. Deze volgen de populaire suitevorm uit het tweede kwart van de 18e eeuw, openend met een ouverture, gevolgd door wat toen werd aangeduid als galanterieën: dansen en andere muzikale vormen. Suite 1 wordt uitgevoerd door de beide ensembles samen.

Voorgangers van Bach waren Johann Hermann Schein (1586 – 1630) en Johann Kuhnau (1660 – 1722). Beide componisten hebben Psalm 51 op muziek gezet, welke Arabesk beide zal uitvoeren. In deze Psalm smeekt koning David God om genade vanwege zijn misstap met Bathseba. Deze psalm werd altijd gezongen op Aswoensdag, de eerste dag van de veertigdagentijd in aanloop naar Pasen.

Van Kuhnau wordt ook het 'Tristis est anima mea' vertolkt. Dit motet vertelt het verhaal van Jesus in de tuin [Gethsemane](#). Deze muziek werd gespeeld op Witte donderdag in de Goede week voor Pasen.

Blokfluitensemble Praetorius speelt de Serenade voor blazers, Opus 44 van Dvorak (1841 – 1904). Dit werk is een fijne synthese van de 'retro'-stijl en de typische muzikale vindingen van Dvorak. Deze serenade kent dezelfde opbouw als de orkestsuite van Bach.

Uitvoeringen Random Bach

Zondag 13 april, 15 uur Gudulakerk, Markt 1 Lochem. Kaarten à € 20,- via www.ensemblearabesk.nl

Zaterdag 5 april, 16 uur Westvestkerk, Westvest 90 Schiedam. Kaarten via www.praetorius.nl

Delen van het concert zullen bovendien te horen zijn op 22 maart om 16 uur in de Petrus en Pauluskerk, Kerkplein 2 in Soest. De toegang is gratis, maar een gift wordt dankbaar geaccepteerd.

Nieuwsbrief Blokfluitensemble Arabesk maart 2025

Bouwen en blazen

Dat muziekinstrumenten niet aan de bomen groeien en daar in de zon hangen te rijpen tot ze geplukt worden - dat weet ik natuurlijk al heel lang.

Daar heb je muziekinstrumentenbouwers voor nodig, die dood hout nieuw leven inblazen en tot klinken laten komen.

Dat ik zelf ooit, samen met mijn man, een blokfluit zou bouwen, nee, dat had ik nooit gedacht. Laat staan dat ik dat tot drie keer over zou doen.

Maar zo is het wel gegaan.

Het begon eigenlijk als een grapje: ik speelde net bij Arabesk en kreeg een contrabas in handen geduwd, zo'n vierkante Paetzold ("O, ga jij op de IKEA-fluit spelen?", vroeg mijn kersverse buurvrouw – en ik wist meteen welke blokfluit ze bedoelde). Thuisgekomen deed ik de koffer open om de fluit aan mijn man, strijkstokkenbouwer, te laten zien. "O, leuk zeg, dat kunnen wij ook maken", was zijn commentaar. "Jaja", dacht ik nog.

Maar hij bleek serieus, en voor ik het wist hadden we een enorme plaat Berkenmultiplex gekocht en gingen aan de slag met een bouwtekening van de hand van Michael, mede-Arabesker met Paetzoldfluitenbouw-ervaring. Hij wilde ook best wel goede raad geven. In de werkplaats van mijn man zaagden, schaafden, schuurden en olieden we een hele contrabasfluit bij elkaar. Met onze dirigent Norbert Kunst (zelf ooit fluitenbouwer) werkten we aan intonatie en klankverbetering. Na ongeveer een jaar waren we min of meer tevreden: hij klonk goed, vol, (meestal) zuiver, en, niet onbelangrijk, ik vond hem mooi: licht berkenhout, met kleuraccenten in diep-roodbruin van Pernambucohout (restjes strijkstokkenhout) - die we ook gebruikten om foutjes mee te maskeren.

Maar ja, zo'n Contra is best leuk hoor voor een Arabesk-achtig ensemble, maar voor een kwartet of trio is hij toch echt een maatje te groot – en zo liep ik al snel te mijmeren over 'Basje': een basblokfluit, maar dan kleiner dan de Contra en wat socialer in de omgang, zeg maar – en dus werd Basje ons nieuwe project. Met onze Contra-ervaring, dachten we, zou Basje wel in een weekend of twee gefikst zijn. Dat dachten we. De werkelijkheid was anders. Pas na vijf pogingen kregen we alle kleppen sluitend en ook het labium deed moeilijk: we maakten er wel 3 voor er eentje was die een beetje beviel. Na een jaar verliet ook Basje de werkplaats.

Ik houd van lage instrumenten (maar dat had je natuurlijk allang begrepen) en tot mijn vreugde ontdekte ik dat er nog veel lagere Paetzolds bestaan, zoals de sub-contrabasfluit. Nu was het hek helemaal van mijn dam en ik kon niet stoppen met te denken over hoe leuk het zou zijn om ook nog een Sub te bouwen en daar dan op te spelen. En bovendien: (nog een) Sub is volgens Norbert onmisbaar om het klankideaal te bereiken dat hem voor ogen zweeft bij Arabesk. Welke aansporing hadden we nog meer nodig?

Bouwen dus, en dat werd fluit nummer 3, de Sub.

Deze fluit stelde ons voor geheel nieuwe uitdagingen: hoe maak je dit enorme instrument geschikt voor iemand van een kleine 1 meter 60, met handen die maar net het octaaf op de piano omspannen? Dat vroeg om allerlei aanpassingen die we werkenderwijs verzonnen.

Sub is inmiddels klaar en maakt (nog licht aarzelend) deel uit van de klankkleur van Arabesk.

Benieuwd naar hoe die lage fluiten klinken? Kom dan luisteren naar één van onze concerten, ze worden allemaal bespeeld.

